
Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

2017/2088(INI)

22.3.2018

MIŠLJENJE

Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

upućeno Odboru za poljoprivrednu i ruralni razvoj

o provedbi instrumenata ZPP-a za mlade poljoprivrednike u EU-u nakon reforme iz 2013.

((2017/2088(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje: Mairead McGuinness

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane poziva Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 27. travnja 2017. naslovljenu „Aktualno stanje koncentracije poljoprivrednih zemljišta u EU-u: kako poljoprivrednicima olakšati pristup zemljištu?”,
- A. budući da su među poljoprivrednicima početnicima žene češće identificirane kao glavni poljoprivrednik nego u poljoprivrednom sektoru općenito;
1. smatra da je od presudne važnosti da poljoprivredni sektor EU-a, posebice s obzirom na starenje europskih poljoprivrednika, potiče novu generaciju mlađih poljoprivrednika na usvajanje održivih praksi, globalan način razmišljanja i podizanje razine svijesti o pitanjima okoliša, a u cilju prijelaza na niskougljično, resursno učinkovito društvo, ali i rješavanja brojnih izazova kao što su klimatske promjene, očuvanje prirodnih resursa (vode i zraka), poboljšanje kakvoće tla, povećanje biološke raznolikosti i promicanje održive poljoprivredne proizvodnje duž cijelog lanca proizvodnje razvojem tehnika proizvodnje kojima se povećava sigurnost i kvaliteta proizvoda, s naglaskom na zdravu i hranjivu hranu;
  2. smatra da će razvoj suvremenih poljoprivrednih praksi kojima se poštuje okoliš, kao i poboljšavanje kratkih putova stavljanja na tržiste, čime se jača položaj proizvođača u lancu vrijednosti i potiče veća kvaliteta hrane, poljoprivredu učiniti privlačnijom za mlade poljoprivrednike;
  3. poziva Komisiju da zajamči veću dosljednost mjera u području okoliša i njihovo usklađivanje; podsjeća da su mlađim poljoprivrednicima potrebne jasne mjere koje je lako provesti;
  4. ustraje u tome da je potrebno voditi računa o različitosti teritorijâ, posebno težih područja koja zahtijevaju njima prilagođenu potporu;
  5. poziva Komisiju da ojača istraživanje u pogledu uporabe poljoprivrednih tehnologija i praksi koje će omogućiti održivu poljoprivrodu uz nizak učinak na okoliš;
  6. podsjeća na to da je za postizanje održive poljoprivrede potrebno da mlađi poljoprivrednici mogu ulagati i kupovati poljoprivredno zemljište te dobivati nove ili rabljene strojeve i optimirati svoje poljoprivredne tehnike;
  7. ističe da bi aktualne instrumente zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) za mlađe i nove poljoprivrednike trebalo ojačati i pojednostaviti kako bi se na prave potrebe mlađih poljoprivrednika odgovorilo uvođenjem novih instrumenata poput uzajamnih fondova, osigurateljnih poluga u pogledu dobiti, kojima se može djelovati kako bi se zaštitio dohodak poljoprivrednika od volatilnosti cijena na tržištu; napominje da se ti instrumenti moraju usmjeriti na posebne potrebe mlađih i novih poljoprivrednika, s posebnim osvrtom na pristup zemljištu te njihove gospodarske i društvene potrebe, i njima se moraju promicati projekti s najvećom dodanom vrijednošću za

poljoprivrednike kojima se čuva okoliš i pravi jasna razlika između novih i mlađih poljoprivrednika; dodaje da bi mlađi poljoprivrednici trebali biti u stanju diversificirati svoja poljoprivredna poduzeća; naglašava da administrativni postupci za mlađe poljoprivrednike trebaju biti učinkoviti i jednostavniji kako bi se smanjilo administrativno opterećenje za podnositelje zahtjeva i tijela javne vlasti; smatra da je za jačanje poljoprivredne konkurentnosti i dugoročne sigurnosti opskrbe hranom od ključne važnosti primjena ekološki prihvatljivih i klimatski povoljnijih inovativnih rješenja i tehnologija;

8. smatra da je potrebno preispitati broj godina u kojem poljoprivredno gospodarstvo može iskoristiti potporu i povećati ih sa sadašnjih pet na najmanje sedam godina kako bi se potaknula generacijska obnova;
9. poziva Europsku komisiju i države članice da podrže i financiraju istraživanje u području inovativnih ekoloških praksi i razvoja obnovljive energije na poljoprivrednim gospodarstvima i njihovo prihvaćanje te da potiču razmjenu najboljih praksi među poljoprivrednicima;
10. naglašava da je generacijska obnova ključna za održavanje dinamičnih ruralnih područja i obiteljskih gospodarstava širom Europe u kojima se potiču otvaranje radnih mesta, održivo poslovanje i inovacije, čime će se zajamčiti kontinuitet poljoprivredne proizvodnje i očuvati prirodni i kulturni okoliš te konsolidirati lokalne zajednice;
11. smatra da bi u pogledu smjene generacija trebalo uzeti u obzir dob mlađih poljoprivrednika i da bi trebalo poticati raniji prijenos poljoprivrednih gospodarstava na mlađe generacije;
12. primjećuje da je za to potrebna dugoročna perspektiva, posebno u pogledu pristupa infrastrukturi i uslugama kao što su zdravstvena skrb, socijalne usluge, obrazovanje, promet, brze širokopojasne mreže, pristup zajmovima pod prihvatljivim uvjetima, odgovarajuće porezne olakšice za kupnju ili iznajmljivanje zemljišta, pojednostavljenje birokracije te osnivanje agencija, ili njihovo osnaživanje ako već postoje, koje pružaju usluge mlađim poljoprivrednicima u skladu s njihovim potrebama i novim digitalnim tehnologijama; stoga je potrebno osigurati da u ruralnim područjima mlađi poljoprivrednici mogu razviti svoja poljoprivredna gospodarstva i uzdržavati svoje obitelji;
13. ukazuje da se većim i jačim organizacijama poljoprivrednika, putem osnivanja zadruga i udruživanjem u organizacije proizvođača u sektorima koji su na europskoj razini regulirani Uredbom o zajedničkoj organizaciji tržista (ZOT), može doprinijeti većim dohotcima od poljoprivredne aktivnosti i zaštiti dohodak poljoprivrednika, osobito mlađih poljoprivrednika, podržavanjem proizvodnih odluka i isticanjem karakteristika ruralnih područja; dodaje da će se strukturnom reformom organizacija proizvođača, kako bi se povećalo njihovu odgovornost, snagu i učinkovitost, te većom razinom udruživanja učinkovito doprinijeti zaštiti razine dohotka u tom sektoru, a s vremenom i njezinu povećanju;
14. ističe da su mlađi poljoprivrednici i poljoprivrednici početnici važan izvor inovacija i poduzetništva u poljoprivredi jer donose koristi kao što su uvođenje novih znanja, razvoj novih poslovnih modela usmjerenih na krajnje korisnike, razvoj održivijih

poljoprivrednih sustava, razvoj novih organizacijskih modela (npr. zajednička poljoprivredna proizvodnja, prefinanciranje, skupna nabava usluga, ideja ili sadržaja (engl. *crowdsourcing*)), jačanje veza između poljoprivrede i lokalne zajednice te prilagodba tradicionalnih znanja radi razvoja poslovnih inovacija (npr. zanatska proizvodnja hrane);

15. napominje da nepoštene trgovačke prakse u lancu opskrbe hranom čijim se nametanjem iskorištava značajna prednost u pregovaračkoj snazi otkupljivača i/ili prerađivača ili trgovca u odnosu na njihove dobavljače i poljoprivredne proizvođače predstavljaju ozbiljnu prijetnju stabilnosti poslovanja mlađih poljoprivrednika te odvraćaju mlađu generaciju od preuzimanja poljoprivrednih gospodarstava njihovih roditelja i od većeg uključivanja mlađih poljoprivrednika u generacijsku obnovu ruralnih prostora; poziva Europsku komisiju na donošenje adekvatne regulative na europskoj razini;
16. uzima u obzir činjenicu da je pristup zemljištu utvrđen kao najveća prepreka mladim poljoprivrednicima i poljoprivrednicima početnicima;
17. podsjeća da je prijenos znanja na subjekte odgovorne za provedbu politika okoliša i dalje glavni izazov koji se mora hitno savladati uz pomoć potrebne tehničke i finansijske potpore; naglašava da mlađi poljoprivrednici moraju biti obučeni i stručno osposobljeni putem kvalitetnog obrazovanja koje će biti posebno usmjereno na vještine koje najviše nedostaju i koje će im omogućiti profesionalni razvoj i pronalazak i primjenu sve složenijih rješenja potrebnih za suočavanje s aktualnim i budućim izazovima u području okoliša, kvalitete i ekonomije, uključujući pristup najnovijim tehnološkim dostignućima u sektoru poljoprivrede ili održive poljoprivrede i njihovo korištenje; smatra da je stupanj obrazovanja mlađih poljoprivrednika ključan za uspješno savladavanje budućih izazova i da bi stoga viši stupanj obrazovanja trebalo nagraditi većim finansijskim doprinosom; naglašava da institucije moraju poticati i podržavati to obrazovanje radi smanjenja tehnološkog jaza; u tom kontekstu poziva na razvoj znanja i inovacija te komunikaciju u tom području; naglašava da se za poticanje uspješnih rješenja i inovacija administrativno opterećenje ne smije povećavati;
18. potiče osnivanje programa sličnog „Erasmusu” radi poboljšanja vještina i iskustva mlađih poljoprivrednika; smatra da bi takav program trebao imati naglasak na strukovnom osposobljavanju i da bi bio koristan mladim poljoprivrednicima te da bi se njime promicao program za mlade poljoprivrednike;
19. smatra da je potrebno modernizirati strukovno obrazovanje koje se nudi u ruralnim regijama; smatra da bi pristup Europskom socijalnom fondu (ESF) trebalo olakšati, a sredstva za strukovno osposobljavanje u ruralnim područjima povećati;
20. poziva Komisiju i države članice da ponude više prilika za osposobljavanje potencijalnim i dokazanim mlađim poljoprivrednicima, uključujući vještine potrebne za pokretanje poduzetničke aktivnosti u poljoprivrednom sektoru te poljoprivredne, tehnološke i poduzetničke vještine kao što su marketing, umrežavanje, komunikacija i finansijske kompetencije;
21. poziva Komisiju i države članice da poduzmu mjere kojima će se osigurati prihodi poljoprivrednika u kontekstu raznih klimatskih, zdravstvenih i ekonomskih rizika te će se na taj način povećati otpornost poljoprivrednih gospodarstava, posebno uvođenjem

novih alata za upravljanje rizikom i jačanjem postojećih alata;

22. ističe važnost koherentnosti između lokalnih i nacionalnih mjera te mjera EU-a za mlade poljoprivrednike; poziva države članice da olakšaju generacijsku obnovu, među ostalim s pomoću zakona o nasljeđivanju i oporezivanju, propisa o pristupu zemljištu, transparentnih postupaka, prostornog planiranja i strategija nasljeđivanja; primjećuje da trenutačni sustav plaćanja u okviru ZPP-a, a posebno proizvodno nevezana plaćanja, mogu dovesti do viših cijena zakupa i kupnje zemljišta, da se njime ne promiče prijenos zemljišta i ne štiti na odgovarajući način mlade poljoprivrednike od nestabilnosti poljoprivrednih cijena kojima su oni, naravno, više izloženi zbog toga što tek započinju poslovanje i nemaju dovoljno praktičnog iskustva ili su im pak na raspolaganju samo ograničeni finansijski instrumenti;
23. poziva Komisiju i države članice na snažnu predanost izravnim marketinškim kanalima kojima se mladim poljoprivrednicima omogućuje da prodaju svoje proizvode na lokalnim tržištima na održiviji način i uz veću korist;
24. preporučuje da se ponovno razmotri provedba mjera kojima bi se motiviralo starije vlasnike da svoja poljoprivredna gospodarstva prenesu na mlade poljoprivrednike, kao što su programi prijevremenog odlaska u mirovinu i drugi poticaji za umirovljenje;
25. smatra da bi se svaka uspješna strategija za generacijsku obnovu trebala temeljiti na holističkom pristupu, promicanju dobre prakse u vezi s okolišem te biti usmjeren na stvaranje novih prilika za zapošljavanje mlađih, da bi trebala jamčiti kontinuitet poljoprivredne proizvodnje, održivost područja i konsolidaciju zajednica, a istodobno olakšati pristup mlađim poljoprivrednika zemljištu putem transparentnih postupaka i pravednih ugovora, bankovnog financiranja i ostalih kreditnih usluga, ciljanih financiranja za nove sudionike po povoljnim uvjetima, osobito za mala poljoprivredna gospodarstva, te na pospješivanju razmjene iskustava temeljene na programu Erasmus među mladim poljoprivrednicima koji dolaze iz različitih zemalja, savjetodavnih usluga, osposobljavanja u poljoprivredi i održivih poljoprivrednih praksi; naglašava da bi to trebalo održivu poljoprivrodu, koja je od ključnog značaja za čovječanstvo, učiniti privlačnim i održivim zanimanjem za mlađe poljoprivrednike i društvo u cjelini; ističe da bi civilno društvo trebalo prepoznati da rad mlađih poljoprivrednika ima javnu korist i da bi mlađi poljoprivrednici trebali dobiti i neki oblik priznanja u tom pogledu;
26. skreće pozornost na posebna obilježja najudaljenijih regija EU-a, čija se jedinstvena ekološka, klimatska i zdravstvena situacija uvelike razlikuje od europskog kontinenta te stoga, u skladu s člankom 349. UFEU-a, poziva da se tim regijama i njihovim posebnim potrebama i prednostima posveti veća pozornost u provedbi i izradi instrumenata ZPP-a za mlađe poljoprivrednike, među ostalim i u pogledu pristupa financiranju;
27. ističe da bi mala i obiteljska gospodarstva koja posluju u otežanim uvjetima i traže dodatni izvor zarade trebalo još više podupirati, npr. financiranjem savjetodavnih usluga ili inovativnih poslovnih modela;
28. smatra da je važno poticati širenje mreža europskih istraživača, stručnjaka, rukovoditelja i mlađih poljoprivrednika koji žele identificirati nove modele gospodarskog razvoja u cilju pronalaska inovativnih rješenja za društvene i tržišne potrebe koje proizlaze iz novih poljoprivrednih poduzeća;

29. preporučuje da se u pogledu generacijske obnove mora uzeti u obzir i međugeneracijska obnova u korist mladih i starijih poljoprivrednika; napominje da je važno da poljoprivrednici izrade plan nasljeđivanja poljoprivrednog gospodarstva i da se osigura prijelazna naknada kojom bi se to nasljeđivanje olakšalo;
30. ističe da bi uvođenje obvezne mjere početne potpore za mlade poljoprivrednike trebalo uzeti u obzir u svakom budućem ZPP-u;

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	20.3.2018
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0: 61 1 0
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Marco Affronte, Margrete Auken, Pilar Ayuso, Ivo Belet, Biljana Borzan, Paul Brannen, Soledad Cabezón Ruiz, Nessa Childers, Birgit Collin-Langen, Miriam Dalli, Seb Dance, Angélique Delahaye, Mark Demesmaeker, Stefan Eck, Bas Eickhout, Karl-Heinz Florenz, Francesc Gambús, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Arne Gericke, Jens Gieseke, Julie Girling, Sylvie Goddyn, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, Jytte Guteland, Anneli Jäättänenmäki, Karin Kadenbach, Kateřina Konečná, Urszula Krupa, Giovanni La Via, Jo Leinen, Peter Liese, Lukas Mandl, Valentinas Mazuronis, Susanne Melior, Rory Palmer, Massimo Paolucci, Piernicola Pedicini, Bolesław G. Piecha, Pavel Poc, Julia Reid, Frédérique Ries, Michèle Rivasi, Daciana Octavia Sârbu, Annie Schreijer-Pierik, Davor Škrlec, Renate Sommer, Claudiu Ciprian Tănasescu, Ivica Tolić, Adina-Ioana Vălean, Jadwiga Wiśniewska, Damiano Zoffoli
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Christofer Fjellner, Elena Gentile, Merja Kyllönen, Norbert Lins, Gesine Meissner, Ulrike Müller, Mihai Turcanu
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Fernando Ruas, Ruža Tomašić

**KONAČNO GLASOVANJE POIMENIČNIM GLASOVANJEM
U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE**

61	+
ALDE:	Gerben-Jan Gerbrandy, Anneli Jääteenmäki, Valentinas Mazuronis, Gesine Meissner, Ulrike Müller, Frédérique Ries
ECR:	Mark Demesmaeker, Arne Gericke, Urszula Krupa, Bolesław G. Piecha, Ruža Tomašić, Jadwiga Wiśniewska
EFDD:	Piernicola Pedicini
ENF:	Sylvie Goddyn
GUE/NGL:	Stefan Eck, Kateřina Konečná, Merja Kyllönen
PPE:	Pilar Ayuso, Ivo Belet, Birgit Collin-Langen, Angélique Delahaye, Christofer Fjellner, Karl-Heinz Florenz, Francesc Gambús, Elisabetta Gardini, Jens Gieseke, Julie Girling, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, Giovanni La Via, Peter Liese, Norbert Lins, Lukas Mandl, Fernando Ruas, Annie Schreijer-Pierik, Renate Sommer, Ivica Tolić, Mihai Turcanu, Adina-Ioana Vălean
S&D:	Biljana Borzan, Paul Brannen, Soledad Cabezón Ruiz, Nessa Childers, Miriam Dalli, Seb Dance, Elena Gentile, Jytte Guteland, Karin Kadenbach, Jo Leinen, Susanne Melior, Rory Palmer, Massimo Paolucci, Pavel Poc, Daciana Octavia Sârbu, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Damiano Zoffoli
VERTS/ALE:	Marco Affronte, Margrete Auken, Bas Eickhout, Michèle Rivasi, Davor Škrlec

1	-
EFDD	Julia Reid

0	0

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani